

Medborgarförslag: Formellt ersättningskrav mot staten avseende fastigheten Barkarby 4:1 samt åtgärder för att säkra kommunens pensionsförpliktelser

Ärenderubricering

Framställan om omedelbara rättsliga och finanspolitiska åtgärder med anledning av statens uteblivna fastighetsöverlåtelse inom ramen för Stockholmsöverenskommelsen, samt skydd av Järfälla kommuns långsiktiga pensionsmedel.

Bakgrund och sakframställan

Genom den så kallade Stockholmsöverenskommelsen 2014 iklädde sig Järfälla kommun ett omfattande medfinansieringsansvar för utbyggnaden av tunnelbanan till Barkarby. Kommunens samlade åtagande överstiger i dagsläget 1,4 miljarder kronor. En bärande civilrättslig förutsättning och ett uttryckligt affärsmässigt villkor för detta åtagande var att staten – via Försvarmakten och Fortifikationsverket – skulle överlåta fastigheten **Barkarby 4:1 (Robothöjden)** till kommunen för exploatering.

Inom det aktuella planområdet (Barkarbystaden IV) planerades uppförandet av cirka 2 200 bostäder samt stadsdelens kommersiella och logistiska centrum i direkt anslutning till den nya tunnelbanestationen.

Med hänvisning till det förändrade säkerhetspolitiska läget har staten unilateralt frångått denna överenskommelse genom att återaktivera den underjordiska bergbasen och behålla rådigheten över marken. Detta innebär att Järfälla kommun har fullföljt sina finansiella förpliktelser gentemot staten och Region Stockholm, men har berövats de projekterade exploateringsintäkter och det framtida skatteunderlag som skulle finansiera investeringen. Den tvingande förskjutningen av det kommersiella centrumet till bebyggelsens periferi har därtill genererat betydande vakanser och strukturella obalanser i det redan färdigställda bostadsbeståndet.

Järfälla kommuns låneskuld uppgår till cirka 5,3 miljarder kronor. Det intäktsbortfall som statens avtalsbrott orsakat, i kombination med signalerade fördyringar av tunnelbaneentreprenaden, sätter kommunens likviditet och långsiktiga balansräkning under en kritisk press. Det föreligger en påtaglig risk att kommunen tvingas ianspråkta, eller reducera avsättningarna till, kommunens **pensionsmedel och upplupna pensionsförpliktelser** för att täcka det strukturella underskottet i exploateringsbudgeten.

Enligt gällande finansieringsprinciper ska kostnader för nationella försvarsintressen belasta försvarsanslaget, inte de lokala skattebetalarna eller de kommunanställdas uppskjutna lön (pensioner). Trots skadans omfattning har Järfälla kommuns politiska ledning hittills underlåtit att rikta formella ersättnings- eller skadeståndskrav mot regeringen.

Yrkande

Med hänvisning till ovanstående hemställas att Kommunfullmäktige i Järfälla beslutar:

1. **Att** uppdra åt kommunstyrelsen att skyndsamt framställa ett formellt skriftligt ersättnings- och skadeståndskrav till Regeringen (Försvarsdepartementet och Finansdepartementet) samt Riksdagen, grundat på statens avtalsbrott avseende fastigheten Barkarby 4:1.
2. **Att** i denna framställan kräver full ekonomisk kompensation ur försvarsbudgeten motsvarande de uteblivna nettointäkterna från de 2 200 planerade lägenheterna och tillhörande kommersiella ytor, alternativt en fullständig avskrivning av kommunens finansiella åtaganden i tunnelbaneprojektets fördyringar.
3. **Att** uppdra åt kommundirektören att upprätta en oberoende finansiell konsekvensanalys med syfte att klargöra hur intäktsbortfallet påverkar kommunens långsiktiga placeringar, samt framlägga en bindande plan för hur kommunens **pensionsmedel** ska stängslas in och skyddas från att finansiera statens ändrade försvarsstrategiska prioriteringar.

Mats Nord

Backvägen 6 177 60 Järfälla
Järfälla 2026 09 10